ANUL III. - No. 22
15 SEPT. 1927.

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazitar
și în românul necinstit și înstrăinat!“

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organul central al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

CUPRINSUL:

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul țării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. LAZAR ISAICU
Secretar de redacție: I O N I. Ș E R B U

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CLUJ, STRADA B O B N-rul 7.

TIPOGRAFIA NAȚIONALĂ S. A
STR. REGINA MARIA N-rul 4.

ANUL III. — Nr. 22 15 Sept. 1927

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organul central al „Ligii Apărării Naţionale Creştine".

CE A FOST LA FOCŞANI

PROCES VERBAL

Astăzi 3 Septemvrie 1927.

Noi subsemnaţii membri ai Marelui Consiliu al L. A. N. C. întrunindu-ne la Focşani, în urma convocării D-lui vice-preşedinte Profesor Doctor Corneliu Şumuleanu, sub preşidenţia Domnului General Doctor Ion Macridescu în casa D-sale, am luat următoarele hotărâri:

1. Se consideră Domnul Profesor A. C. CUZA decăzut din calitatea de preşedinte al L. A. N. C. prin călcarea statutelor, pe cari cu toţii am jurat să le păstrăm.
2. In locul D-sale a fost ales ca preşedinte al L. A. N. C., Domnul Profesor Universitar de la Cluj I. C. CĂTUNEANU.
3. S'a ales comitetul Central-Executiv compus din următoarele persoane:

Profesor Universitar *I. C. Cătuneanu*, de la Cluj,
„ „ *Dr. Corneliu Şumuleanu*, de la Iaşi,
„ „ *Dr. Traian Brăileanu*, de la Cernăuţi,
General Doctor *I. Macridescu*, (Focşani),
Doctor *Valeriu Pop*, fost deputat (Cluj),
Profesor *Ion Zelea Codreanu*, fost deputat (Huşi)
Profesor Preot *Dr. Titu Mălaiu* (Gherla),
Preot *Ion Moţa* (Orăştie),
Doctor *Gheorghe Rusu*, advocat (Bucureşti),
Doctor *Dionisiu Benea* (Arad).
Corneliu Zelea Codreanu, advocat (Iaşi),
Comandor *N. Manolescu* (Focşani),
Doctor *Haralamb Vasiliu*, fost deputat (Botoşani),
Profesor *George Cârlan*, fost deputat (Suceava),
Inginer *Gh. S. Clime* (Iaşi),
Inginer *P. Bălan*,
Cristache Solomon (Focşani),
Inginer *M. P. Florescu*, fost deputat,
Nicolae Porsena, advocat (Bucureşti),
Căpitan invalid *Gh. Beleuţă* (Cluj).

4. S'a stabilit ca organ central de publicitate al L. A. N. C. să fie actuala revistă „Infrăţirea Românească" ce apare la Cluj sub conducerea D-lui preşedinte I. C. Cătuneanu.
5. A se intensifica organizarea şi propaganda în toată ţara.

Toate aceste hotărâri au fost luate cu unanimitatea membrilor prezenţi şi cu aderarea în totul din partea celor 19 adesiuni în scris şi prin delegaţie.

Drept care am încheiat prezentul Proces-Verbal.

General *Dr. Macridescu*,
I. C. Cătuneanu,
Ion Zelea Codreanu,
D. Popescu-Bârlad,
Cristache Solomon, Focşani,
Dr. C. Şumuleanu,
Dr. Titu Malaiu,
Căpitan Comandor *N. Manolescu*,
Dr. H. Vasiliu,
Gh. Cârlan.
C. Mihăilescu,
Teodor Huţanu, preşed. jud, Cernăuţi.

PROCES-VERBAL
Nr. 1.

Comitetul Central Executiv al L. A. N. C. întrunit azi 4 Septemvrie 1927 la Focşani, a luat următoarele hotărâri:

1. A cooptat ca membri în Comitetul Central Executiv pe domnii *Ştefan Peneş* şi Dr. *Lazăr Isa'cu*, ambii din Cluj.
2. A ales vice-preşedinţi pe domnii: a) General Doctor *I. Macridescu*, b) Profesor *Dr. Traian Brăileanu* dela Universitatea din Cernăuţi, împreună cu Domnii Profesor *Dr. Corneliu Şumuleanu* dela Universitatea din Iaşi şi Doctor *Valeriu Pop* din Cluj, cari au fost de mai înainte.
3. A ales secretar general pe Părintele Doctor *Titus Malai* dela Academia teologică din Gherla şi casier pe dl *Ştefan Peneş* din Cluj.

Drept care s'a încheiat prezentul Proces-Verbal.

Preşedinte:
(ss.) I. C. Cătuneanu,

Membrii:
(ss) Ion Zelea Codreanu,
(ss) General Doctor *Macridescu*,
(ss) Dr. Şumuleanu,
(ss) Cpt. C-dor *N. Manolescu*.

In urma acestor hotărâri luate cu respectarea dispoziţiilor fixate în statutele L. A. N. C., Comitetul Central Executiv dă următorul:

COMUNICAT

Marele Consiliu al L. A. N. C. convocat de către dl vice-preşedinte profesor dr. Corneliu Şumuleanu, întrunindu-se la Focşani, în ziua de 3 Septemvrie 1927, sub preşedinţia d-lui general Dr. I. Macridescu, secretar de şedinţă fiind dl căpitan comandor Nicolae Manolescu, cu participarea a 38 membrii prezenţi personal sau prin adeziune, în şedinţele din 3 şi 4 Septemvrie, luând din nou în cercetare situaţia dezastruoasă creiată Ligii în ultimul timp prin atitudinea şi măsurile personale ale d-lui A. C. Cuza, atitudini şi măsuri în contrazicere cu doctrina, statutul, regulamentul şi tactica L. A. N. C. pentru păstrarea cărora cu toţii am jurat, a luat următoarele hotărâri:

1. D-l profesor A. C. Cuza este decăzut din calitatea de preşedinte al L. A. N. C.
2. In locul d-sale a fost ales preşedinte al L. A. N. C. pe termen de 3 ani prin aclamaţiuni unanime şi entuziaste, d-l profesor universitar I. C. Cătuneanu din Cluj.
3. Organul central de publicitate al L. A. N. C. este revista „Infrăţirea Românească", care apare la Cluj, sub conducerea d-lui profesor I. C. Cătuneanu.
4. Comitetul Central Executiv, în frunte cu noul preşedinte al L. A. N. C. conştient de pericolul, care din ce în ce mai mult, ameninţă viitorul naţiei româneşti, va intensifica prin scris şi grai propaganda, va însănătoşi şi va întări organizarea ei.

Semnele vremii.

— Suferinţă acută şi începuturi de reacţiune —

Kogălniceanu în răspunsul dat Europei, privitor la chestiunea jidovească, caracterizează drept *„suferinţă"* raportul de subordonare în care căzuse populaţia rurală a Moldovei faţă de Jidani, la 1869. Cuvântul nu este al unui tânăr, înfierbântat de propagandă antisemită, nici al unui gazetar exagerând spre a produce impresie; calificarea tristă dar justă porneşte dela un bărbat de Stat, care îşi cumpănea cuvintele drămuind exact greutatea lor.

La 1869 se simţea *suferinţa* la ţară de către o populaţie lipsită de şcoală, de ori-ce pricepere în a-şi valorifica produsul muncii, naivă şi uşor încrezătoare în vorbele viclene şi apucăturile de şarlatan ale cârciumarului jidan, care-i cumpăra rodul străduinţii din zori până în noapte pe nimic şi o alcooliza sistematic, spre a o dărăpăna sufleteşte şi trupeşte. Era mijlocul atunci, cum este şi astă-zi, la ţară printre bieţii oameni necăjiţi şi ignoranţi, de a-i reduce sigur şi repede la o sărăcie lucie. Această stare de lucruri, din care fatal isvora *suferinţa*, denunţată într'un act diplomatic, domnea numai la ţară pe la mijlocul veacului trecut.

Astă-zi aceiaşi *suferinţă* apasă din greu şi populaţia dela oraşe, sub forme care taie mai adânc şi mai sângeros în carnea bietului român, copleşit de Jidani.

Astă-zi, Românul în oraşele ţării, ce zice că este a lui pentrucă el şi-a pierdut străbunii, părinţii, rudele ori copiii în timpuri de războiu, foamete, pribegie, boale şi cotropiri streine; pentrucă el şi numai el a stat neclintit în furtunile vitregiei trecutului, apărând până la ultima suflare vatra strămoşească; astă-zi, acest Român dela oraşe se vede strein în ţara lui. El nu mai este proprietar urban; casele i-le au cumpărat Jidanii pe nimic, în timpurile grele când speculau cu valuta noastră ca să ne deprecieze valoarea imobilelor şi să le poată ei acapara. Astă-zi, *Românul din oraşe este chiriaş la Jidani.* Aceasta este situaţia în vechea ţară. Ei veneticii de ieri au devenit o populaţie statornicită prin stăpânirea imobilelor urbane; iar noi Românii, cari în cursul veacurilor am făcut să se spună: *apa curge pietrele rămân,* noi autohtonii am ajuns o populaţie flotantă, o plebe urbană, isgonită după plac sau exploatată după plac de proprietarul jidan, imediat ce vor dispărea restricţiunile actuale ale legii chiriilor.

Ei domni stăpânitori la oraşe; şi noi gloata chiriaşilor într'o perpetuă mizerabilă mobilitate!

Aşa dar, Domnule cititor, expresia „suferinţă", fixată la 1869, a dobândit astă-zi o acuitate îngrijorătoare şi la oraşe în raportul dintre populaţia băştinaşă şi Jidovimea acaparatoare. Am dat un singur aspect al suferinţei urbane suportată de Români.

Dar la oraşe viaţa este mai complicată decât la sate. Cu cât formele de viaţă sunt mai variate şi mai dependente una de alta, cu atât modurile de câştigare a existenţii se prezintă mai multiple, mai subtile şi mai rafinate. De această complicaţie a raporturilor de interese între orăşeni, este ştiut că în primul rând profită Jidanii.

Felul cum ei profită le caracterizează apucăturile şi desvălue gravitatea amestecului lor în viaţa unei naţiuni.

Un singur exemplu. Stau de vorbă cu un avocat din Bucureşti, om cult, bun profesionist, având înainte de războiu o clientelă care-i permitea să trăiască din larg. Mi se plângea că în România Mare o duce greu, din cauza concurenţii crescânde şi necinstite a puzderiei de avocaţi semiţi, cari devenind cetăţeni români se îmbulzesc cu toţii în această carieră, înjosind'o ca samsari. Dar chiar atunci când ajung să pledeze, în dobândirea clientelii se servesc de mijloace cari repugnă conştiinţei unui om corect. Jidanul avocat face avocatură, cum negustorul Jidan face negustorie. El nu vede nici o diferenţă între ambele afaceri. El,

la chemarea de a fi auxiliar al justiției, de a contribui alături de magistrat la descoperirea dreptului în cazul concret și la realizarea lui; Jidanul la atare chemare este complectamente surd. După cum există oameni fără nici un criteriu moral, oameni *amorali*, tot astfel Jidanul în materie de avocatură, ca și în ori-ce altă ramură de câștig, este cu totul lipsit de ori-ce scrupul. Urmează o singură linie de conduită cu o diabolică perseverență: aceia de a exclude sistematic avocații români dela ori-ce *afaceri grase* și de a împărți beneficiul numai printre consângenii lui. Se observă la București precis această tactică. Băncile jidovești, tot mai multe și mai înfloritoare după războiu, nu apelează, decât spre a cumpăra conștiințe de politiciani, la serviciul avocaților români. In aceste bănci se formează imensa gloată a avocaților semiți, ieșiți tot mai numeroși în fiecare an dela Universitatea Capitalei. Și cum viața economică a Bucureștilor este astăzi stăpânită de Jidani, înțelege fiecare cum se înfățișează soarta bietului avocat român, care nu vrea să fi un *Șabăsgoim*. Ei, în instituțiile și societățile lor, căptușite cu finanța jidovească internă sau externă, au realizat de fapt mai mult decât *numerus clausus:* neprimind din principiu Români au introdus *numerus nullus* împotriva noastră.

Față de această perfidă politică iudaică, adânc distrugătoare a elementului românesc în avocatură, este firesc ca *„suferința"* să crească, și glasuri de nemulțumire să se ridice căutând o soluție salvatoare. Din atare stare de lucruri, care se observă în toate capitalele Europei trebuia să pornească și începutul de reacțiune, — dacă nu din considerații naționale — cel puțin din punctul de vedere profesional. Exemplul îl dă corpul avocaților creștini din Buda-Pesta. Copleșiți de Jidani, amenințați în câștigarea minimului de existență, simțind în fine că a ajuns cuțitul la os, după ce printr'o naivă toleranță au contribuit ca orașul să se umple în așa măsură de Iudei, în cât încă dinaintea răsboiului capitala Ungariei se numea cu drept cuvânt *Iuda-Pest;* astăzi în fine, apăsați de grea suferință avocații s'au deșteptat și au spus, cu tăria desnădejdii, Ministrului de Justiție: așa nu mai merge! Au cerut aplicarea lui *numerus clausus*.

Nu cunoaștem rezultatul demersului. Desigur, se vor ridica Jidanii din toate colțurile lumii și vor striga perfid și veninos: intoleranță religioasă! când de fapt bieții creștini în propria lor țară luptă pentru ultima bucățică de pâine! Se vor ridica toți samsarii internaționali, toți scribii dela „anumita presă" mondială, amenințând că vor sugruma Ungaria economicește, dacă se va introduce măsura salvatoare. Intimidări, mijloace perfide de presiune morală, exploatare cămătărească a situației, corupție pe toată linia de sus până jos și în toate direcțiile, totul va fi pus în mișcare pentru ca ideia cea nouă, dreaptă, nu numai necesară dar mântuitoare, a proporționalității să nu răsbată, să nu-și croiască începutul de aplicare în ramura avocaturii.

Cererea avocaților creștini dela Buda-Pesta este un semnal al vremii. El va crește pe orizontul întunecat al profesiunii de avoat creștin până va fi văzut din toate capitalele Europei. Sperăm că și auxiliarii justiției de pe malul Dâmboviții, cari suferă în tăcere, vor găsi în suferința, ce zilnic se îngrămădește, energia necesară să pretindă cu un singur glas oprirea puhoiului jidovesc în avocatură prin aplicarea principiului proporționalității.

I. C. Cătuneanu.

„Burghezia Română"

„Burghezia română" este o problemă, prin abuz, în permanență la ordinea zilei. In domeniul cercetărilor sociologice este centrul preocupațiunilor tuturor „specialiștilor", iar în ordine practică ea constitue mobilul sau pretextul justificator al foarte multor acte de ale guvernanților nostri.

Teoretic, sociologii nostri se ocupă de nașterea și fazele ei istorice de desvoltare, cu firești trimiteri comparative la trecutul burgheziilor apusene, din care cu o deosebită predilecție, scot la iveală faptul, că la origina tuturor acestora a fost acumularea de averi, cu orice preț și mijloace, dela exploatările lipsite de orice umanitate a celor slabi, până la cele mai ordinare jafuri și tâlhării.

Rezultatul acestor comparațiuni este constatarea, că burghezia română se află mult în urma celor apusene, atât în ceeace privește elementul ei de consistență: capitalismul, cât și formele ei de manifestare exterioară: cultura și civilizația, — iar multele fenomene bolnave ale vieții noastre publice își găsesc explicațiunea „științifică", că acestea sunt caracterele comune ale nașterii și consolidării tuturor burgheziilor.

Unde firul este lăsat de către oamenii științei, îl reiau conducătorii practici ai destinelor burgheziei române, intre cari adesea întâlnim și pe cei mai tipici reprezentanți ai celor dintâiu: Guvernanții nostri, pornind dela constatarea stării în care se găsește burghezia română, sunt cu toții de acord în a vedea necesitatea ridicării acesteia la treapta desvoltării apusene, ca o condiție primordială a progresului economic și cultural al țării. Ei nu se deosebesc, reprezentanții oricărui partid politic ar fi, nici în ceeace privește modul de înfăptuire al acestui deziderat. Sunt unanim de părerea, că mijloacele legale și morale nu sunt suficiente pentru a ajunge la rezultatele cele mai bune. De aceea, fără escepție, cu deosebiri numai de persoane, se intrec în tolerarea celor mai crase abuzuri în toate domeniile vieții publice și private. Politicianism, afaceri, corupție, mită, furnituri, comisioane, fraude și jafuri în banul public, fonduri secrete, despăgubiri escepționale, etc., sunt tot atâtea forme ale metodei comune de a stimula amplificarea burgheziei române, cari numai în mod exemplificativ pot fi înșirate.

Este adevărat, că lumea laică toate acestea le consideră de simple acte de recompensă politică pentru oamenii regimului de întotdeauna, fără nici o preocupare de ordin mai înalt. Dar cu tot adevărul ce-l conține această părere, curentă în opinia publică, în parte nu putem contesta nici sinceritatea guvernanților noștri, de a-și întălege, după pildele apusului medieval, astfel rolul de tutori ai „burgheziei române".

Se pune atunci chestiunea, dacă acest fel de a vedea problema, — problemă, care sintetic rezumă esența unei politici „burgheze" românești, este cel corect și într'adevăr burghezia română, pentru a putea fi ajutată, are nevoe de aceleași călcări de elementare principii de moralitate, în cari escelează istoria burgheziilor apusene.

Noi credem, că nu, și că acest fel de ajutor este tocmai un obstacol în calea ascensiunei evolutive a ei. Pentru a demonstra această afirmațiune și a contribui câtuș de puține la dărâmarea falsei teorii despre evoluțiunea „necesară" a burgheziilor, teorie atât de comodă pentru a justifica imoralitatea vieței noastre

publice, vom încerca câteva explicaţiuni, cari nu suferă nici o desminţire, fiind adevăruri prea la îndemâna tuturor.

Cultura şi civilizaţia, la care a ajuns azi omenirea, se datoreşte în primul rând principiului de a utiliza în toate domeniile activităţii omeneşti, fie de cercetări ştiinţifice, fie de realizări practice, experienţele şi rezultatele obţinute, până la acel moment, de alţii. Fără de aceasta interdependenţă şi repercursiune a activităţii indivizilor şi popoarelor nu se poate concepe progresul. Cel ce rămâne în afară din acest cerc de concurenţă, este sortit a rămânea şi în urma tuturor.

A ţinea pas cu lumea, nu este însă indentic cu a imita aidoma pe cei, cari în drumul spre progres se găsesc mai înainte şi a străbate toate căile prin cari aceştia au trecut. Aceasta ar fi în aceeaş măsură, ca în cazul izolării complete, o permanentă rămânere în urmă, fără posibilitatea de a se ajunge cândva la o egalare, cât de relativă între popoare. Ci, popoarele mai înapoiate vor trebui să se folosească de progresele realizate de cele mai înaintate, în aşa fel, ca să facă economie şi de timp şi de sbuciumări inutile, trecând peste etape, cari, prin o indrumare conştientă a lucrurilor, ceeace li este posibil prin exemplul luat dela alţii, pot fi omise.

Aplicat acest adevăr la problema de care ne ocupăm, însamnă, că în nizuinţa noastră de a ajunge burgheziile apusene, nu va trebui să umblăm pe aceleaşi căi, cari le-au străbătut acestea. Noi şi până aci, unde ne găsim, am ajuns numai prin puternice salturi, beneficiind, spre lauda noastră, într'o largă măsură de experienţele de secole ale popoarelor apusene. Va trebui să continuăm cu aplicarea pe dea'ntregul a acestui învăţământ de a ne folosi de experienţa altora. Faptul, că avem dată direcţia evoluţiei burgheziilor, nu insamnă, ca să imităm cu orice preţ, întocmai Apusul, ci va trebui să eliminăm totul ce ar face să întârziem la etape, cari în desvoltarea burgheziilor apusene s'au succedat istoric, numai pentrucă întregul proces de formaţiune s'a petrecut în mod instinctiv, evolutiv, ca rezultat al jocului forţelor economice şi morale ale timpurilor, fără nici o intervenţie conştientă din partea puterilor de Stat de atunci. O astfel de etapă este aceea o acumulării neproductive sau cu foarte neinsemnate intrebuinţări economice ale averilor.

Intr'adevăr burghezia începe să existe istoriceşte numai din momentul, în care ea devine factorul economic principal, se confundă cu însăş puterea creatoare a economiilor naţionale. In apus a ajuns la acest rol, dupăce averile acumulate în curs de decenii şi secole, s'au pus în serviciul producţiunei, creind sîmburele capitalismului. A fost deci întâiu un proces de acumulare, aproape sterilă, a averilor, căruia i-a urmat apoi învestirea şi utilizarea în scop productiv a acestora.

Această etapă a acumulării neproductive, de o necesitate fatală la naşterea burgheziilor, azi nu mai poate avea acelaş rol. Din contra, unde ea se produce întârzie numai, după cum vom vedea mai jos, mersul rapid al desvoltării burgheziilor întârziate, prelungind rămânerea, încă pentru mult timp, în urma burgheziilor vechi apusene.

La noi, cu deosebirile de formă, provenite din contactul cu burgheziile apusene, se petrece totuşi acelaş fenomen al acumulării neproductive, care trebuia evitat pentru a ajunge mai repede la ţinta finală: Profitorii bunătăţilor destinate „burgheziei române“ sunt în covârşitoare parte oameni în afară de activitatea productivă propriu zisă: funcţionari publici, oameni (şi agenţi) politici, intervenţionişti de profesie etc., în mâna cărora averile câştigate au o situaţie analoagă cu aceea a acumulării neproductive, sau în tot cazul fără de nici un folos pentru propăşirea burgheziei. O parte a averilor câştigate, prin nevoia de a acoperi originea lor imorală, numai după un timp mai îndelungat se pune la dispoziţia activităţii productive. O altă parte direct numai se consumă, fără nici un efect stimulator pentru producţia naţională. Iar ceeace se trece de a dreptul producţiunii, nu serveşte întru nimic scopului.

Să explicăm, de ce aceste întrebuinţări a bunurilor destinate, cu sacrificarea legalităţii şi a moralei, „burgheziei române“, constitue nu numai o etapă identică cu aceea a acumulării neproductive, dar şi una inferioară, inutilă, care împedecă numai consolidarea firească şi normală a aceleia.

Intâiu. Se ştie, că o parte a îmbogăţiţilor prin fărădelege, de teama de a nu fi descoperiţi, în măsura în care nu au nevoe în scop de consumaţie, scot literalmente din circulaţia economică averile câştigate, cari abia prin descendenţi ajung a fi utilizate în scop productiv, întârziind astfel trecerea lor în organismul economic, menit să aducă închegarea definitivă a burgheziei române. Este adevărat, că în lipsa şi a celor mai elementare sancţiuni aceasta este o foarte infimă parte, categoria celor timizi.

A doua. Câştigarea prea uşoară de averi la ceeace se adoagă în parte şi teama dela categoria dintâi, aduc cu sine înmulţirea rapidă, fără transiţie a trebuinţelor şi astfel mărirea consumaţiei. In trecut, la începutul burgheziilor apusene, aceasta însemna o stimulare a activităţii productive indigene, căci altele mai desvoltate nu existau. Azi nu se mai întâmplă aşa. Prin faptul execuţiei unor economii mai înaintate şi prin contactul inevitabil cu acestea, „noii“ burghezi nu mai pot aştepta, să fie satisfăcuţi prin mijloacele propriilor economii, ci vor recurge la produsele existente, ori-unde s'ar găsi ele. Le vor aduce de acolo. Să se consulte în această privinţă statistica importului nostru şi vom vedea, că acesta întrece foarte mult proporţiile impuse de diviziunea internaţională a muncii! In acest fel însă, o însemnată parte a bogăţiilor noastre iese din patrimoniul naţional, în loc să servească progresului propriu, căruia i-au fost destinate. Iată deci, că în această parte nu poate fi vorba nici măcar despre o acumulare neproductivă de bunuri.

A treia. Chiar în măsura producţiei indigene, aceasta nu se face în favoarea elementelor româneşti, cari singure trebue să conteze în vederea inchegării burgheziei române, socotind înfăptuirea principiului naţional, în această materie, de o importanţă existenţială. Două sunt cauzele acestei piedeci. Intâia: In urma trecutului unor provincii ale ţării, dar şi prin o greşită politică economică şi de stat a guvernanţilor noştri din trecut şi de azi, industriile menite să satisfacă trebuinţele burgheziei în creştere, sunt în patrimoniul unor elemente etniceşte, dacă nu şi politiceşte străine. Aceste se întăresc simplu numai prin forţa împrejurărilor, micşorând posibilitatea înfiinţării altora româneşti, capabile de concurenţă. La aceasta se mai adaogă apoi şi faptul, că o foarte mare parte a abuzurilor şi fărădelegilor se comit în avantajul străinilor, în urma căruia românii, cari în industriile mai desvoltate sunt în minoritate, rămân desarmaţi, neajutaţi şi pe urmă înfrânţi. Din acest punct de vedere, sarcinile rezultate

din abuzuri nu numai simplu se resfrâng asupra economiei naționale întregi, comprimând consumația de prima necesitate a unei însemnate populații, în favoarea unor elemente parasitare și a altor streine, ci in același timp slăbesc puterea de concurență și rezistență a producătorului român, stâlpul și speranța burgheziei de mâine. A doua cauză, pentru care producțiunea și consumația sporită nu poate să conteze în vederea consolidării burgheziei române, care, repetăm, trebue să fie și etnicește românească, este, că și acei, cari destină producției averile imoral câștigate, recurg în acest scop la elemente străine. Astfel vedem, că toți românii pripășiți, destinați a fi viitorii burghezi de calibru mare, în intreprinderile lor, pe cari se văd și ei istoricește destinați a le înființa, vor trebui să-și asocieze câte un străin, de preferință **jidan**. N-am avea nimic de obiectat, dacă aceasta s'ar face în scopul numai de a-și însuși tehnica marilor intreprinderi. Dar nu este așa. Românul continuă până la sfârșit numai cu capitalul sau cu „concesia" lăsând întreaga sarcină a conducerii asupra asociatului străin. Care este sfârșitul acestor întovărășiri, îl știm cu toții din viața de toate zilele. Românul se alege cu capitalul pierdut sau în tot cazul micșorat, iar tovarășul înstărit de-a-binele pe ruinele lui.

Astfel să prezintă chestiunea sub raportul protejării pe căi reprobabile a celor din afara activității productive cu scopul de a forma materialul de plămădeală pentru „burghezia română". Dar putem face afirmațiunea, că nici ajutorul dat, în aceleași condiții, celor din lăuntrul vieții economice, demni de altfel de toată protecțiunea, nu-și are efectul adevărat. Felul politicianist, în care acesta se acordă, duce mai de grabă la un parazitism politic, ce devine singurul mijloc, prin care o seamă de intreprinderi românești se pot susținea. Luați-le sprijinul alimentator, de diferite forme, al Statului, și se vor dărâma fără posibilitate de refacere, ca și când nici n'ar fi existat. Nici aceste nuclee economice create artificial, nu ne pot da deci pe burghezii adevărați, meniți a fi forța îndrumătoare a economiei noastre naționale de mâine.

Aceasta este situația la care duce aplicarea concepției greșite de a se tolera imoralități și ilegalități, în scopul consolidării, după rețeta istorică prescrisă de sociologi, a burgheziei române. In loc ca jertfele făcute, să o accelereze, o întârzie, o impiedică chiar, ajungându-se la un rezultat opus celui dorit. Iar dacă mersul evolutiv al inchegării burgheziei române nu stă pe loc și un oarecare progres totuș se realizează, aceasta se datorește altor împrejurări, cari nu se nasc din acest concurs binevoitor al guvernanților noștri.

Concluziile cari rezultă din examinarea acestei situații, sunt evidente. Ele nu necesită nici expuneri, nici argumentări de amănunt:

Din fericire, nu suntem la începuturile prime ale formațiunii burgheziei române. Cu variații după deosebitele provincii, avem pretutindeni, cel puțin, sâmburele conceput, cu largi posibilități de desvoltare.

Trebue să definim însă bine noțiunea de „burghez" și să știm că o pătură socială în bună stare materială, dar în permanență alimentată din bugetul Statului sau din sacrificiile greu simțite ale claselor producătoare, încă nu este o burghezie. Ea trebue să se identifice activ cu temeliile economiei naționale.

Calea, care va trebui urmată, spre a veni într'adevăr în ajutorul ei, nu va fi deci aceea a acumulării de averi cu orice preț și mijloace, fără a ținea seamă, dacă aceasta profită sau nu economiei și mai ales ființei noastre naționale; ci încurajarea va trebui acordată, și în acest scop nu va fi nevoe de nici o încălcare a legei sau moralei, direct elementelor productive, în ordine de preferință, celor românești, exploatând în cea mai largă măsură învățămintele, ce le putem culege din trecutul burgheziilor apusene, spre a parcurge drumul cel mai scurt. Burghezia română există și contează pentru viitor, chiar în împrejurările actuale de protecționism politicianist, numai în măsura în care s'a putut emancipa de aceasta tutelă demoralizatoare. Pentru a se consolida și a-și câștiga rolul și importanța istorică a burgheziilor, ea nu are nevoe de abuzuri, ci de păstrarea celei mai stricte legalități. Fără de aceasta nu se pot creia și stabiliza anumite stări de lucruri, necesare pentru a se asigura raporturi echitabile între diferiții factori de producție, un just echilibru economic și social, spre care tind pentru a se putea menținea și cele mai avansate burghezii. Azi burgheziilor, noi și vechi, nu le mai priesc situațiile turburi. Ele nu mai trebue să fie exploatatoarele celor slabi, ceeace in esență, dar în o formă mai modernă, este sistemul nostru de corupție și politicianism. E și aceasta un câștig al celor noi, cari beneficiind de experiențele celor vechi, nu sunt nevoite să poposească la o etapă de formațiune, cari nici spre cinstea celor vechi nu a fost.

Iată de ce afirmăm, că metoda urmată, chiar dacă admitem bunele intențiuni, nu este aceea bună; ea trebue schimbată in sensul indicat de noi, de a prinde noțiunea adevărată a burgheziei și a întrebuința mijloaeele dictate de aceasta: Abandonarea abuzurilor și ilegalităților și în locul acestora, acordarea unui concurs legal elementelor productive.

De modul cum aceasta se poate înfăptui, se ocupă doctrinele și programele politicelor burgheze de obiceiu, nerespectate de partide. Expunerea în această parte a programului L. A. N. C. ar putea fi de un interes deosebit. Am omis însă a-l pune în legătură cu aceste constatări, din două puncte de vedere: Defecțiunea regretabilă, care a făcut să nu fim pentru moment între factorii politici activi, cere ca preocupările noastre să se îndrume deocamdată în alte direcții, și apoi, nu vrem să aparem în fața celor malițioși, în lumina povestei cu scărpinatul bubei și arderea casei.

Credem a face un bun serviciu și prin relevarea în sine, fără pretenția „științifică" a sociologilor, a răului, care sub titlul unui ideal social stăpânește în mod covârșitor viața noastră de Stat. Rău, care neavând nimic comun cu rostul ce i-se atribue, nu trebue, nici să-l acoperim cu justificările interesate ale practicienilor noștri politici, nici să-l încurajem prin explicațiunile „istorice" ale teoriticienilor!

Dr. George Rusu.

Conferință. Dl Profesor Universitar *I. C. Cătuneanu*, Președintele L. A. N. C, invitat fiind, a ținut Duminecă în 4 l. c. o conferință despre „Amestecul Jidanilor în Francmasonerie", în sala Teatrului din Focșani.

Vorbitorul a fost des întrerupt prin ropote de aplauze, din partea publicului select și atât de numeros, încât umpluse marea sală a Teatrului. Interesanta conferință asupra celei mai oculte și mai puțin cunoscute organizațiuni, a fost ascultată cu o deosebită atenție, iar vorbitorul a fost îndelung răsplătit prin aplauzele necontenite ale ascultătorilor.

*

POŞTA REDACŢIEI

Onor. Domnului

Prof. Univ. I. C. Cătuneanu

CLUJ

Strada Bob 7.

Mult stimate confrate luptător pentru realizarea principiului „CHRISTOS—REGELE—NAŢIUNEA“

Prin scrisoarea (publicatăîn No. 18,din 15 Iulie a Revistei *„Înfrăţirea Românească“*, din Cluj Str. Bob No. 7 — pe care tot bunul român trebue s'o cetească, permanent, cu deosebită încredere şi atenţie) ce a fost adresată Dlui Prof. Univ. Rădulescu Motru, director al *„Nouei Reviste Române“*, dela 15 Sept. 1900, Houston Stewart Chamberlain, pe când era Ministru Plenipotenţiar al Angliei, la Viena, ne povăţuia:

....„Nu le daţi (*jidanilor* — N. R.) „drepturi de proprietate rurală. A „face aceasta ar însemna pentru Ro„mânia a se sinucide şi *băgaţi de „samă ca Evreii să nu ajungă să „domine opinia publică prin ga„zete şi minţile şi inimele prin stă„pânirea şcolii şi a producţiunei de „librărie“*....

Mai arată schimbările de prorietate, ce se produseseră în Anglia:

....„Dar acel *„un sfert la sută“* „de evrei făcuse mult numai în două „zeci de ani! *Industria mică era deja „în parte rutinată şi ori isgonită „ori întrată în serviciul Evreilor: „Cealaltă parte se lupta cu sărăcia „pentru existenţă şi putea exista numai „renunţând la cinstitele tradiţiuni ale „părinţilor lor“*....

Cu privire la România mai scriea:

....„Aşa fiind; cum veţi putea con„duce corabia, tânără, necuirasată, „prin toate primejdiile la liman sigur, „dacă aveţi pe bord de 25 ori mai „mulţi Evrei decât Anglia?

„Aceasta, era la 1900, pe când „Anglia suporta 100.000 jidani la „39,000.000 locuitori; iar România „avea circa 600.000 jidani la circa „5½ milioane locuitori *N. R.*). — *Căci „să nu se uite că Anglia cu procentul „ei de 1/400 Evrei a ajuns cam la „limita care'i pare permisă.* **Nu vă „lăsaţi înşelaţi de frazele fru„moase şi de ipocrizia incoşti„entă a compatrioţilor mei“.**

După-ce cunoaştem aceste constatări şi povăţuiri, ce au fost făcute cu autoritatea savantului german, de origină englez, — mai trebue să avem în vedere şi diferenţa de situaţie culturală-economică a cetăţenilor englezi şi a cetăţenilor români, pentru a ne putea cunoaşte starea noastră de nenorocire!....

Acum... după 27 ani — numai pe baza intervenirei *„Ligei Naţiunilor“* considerată ca *„Birou Special pentru Promovarea Intereselor Mondiale — Jidăneşti* — fără ca vre-o picătură de „sânge jidănesc“ să fi curs pentru apărarea ţării româneşti — în ţara românească este stabilit: Toţi jidanii existenţi (şi ori-câţi ar mai năvăli) se pot bucura de drepturi civile-politice; *Jidanii se aşază cu hotărâre în proprietatea rurală;* Românii.... de talia dlui Ion I. C. Brătianu — ambiţios-mândru-puternic (...!??...), acum, prim-ministru fiind.... au fost înfrânţi prin aceia-că, fără voia lor, au fost forţaţi să accepte, pentru alegerile recente, candidarea pe listele partidului liberal a Fildermanilor-Schtrauherilor şi a altor Tzirelsohni mai evidenţiaţi, sau mai mascaţi de nume falşe-românizate.... In astfel de condiţii — ne-a fost dat să se evidenţieze scăderile cunoscute!!....

Acum — în anul 1927 — în al 27-lea an dela citata apreciere a lui Houston Stewart Chamberlain — în ţara românească se află *trei milioane* jidani (constatându-se, prin recensământul dela Mai 1927, că 390.000 jidani au mai năvălit, numai, în cursul ultimei guvernări averescane) reprezentând 17% la o populaţie de 18 milioane locuitori; am ajuns ca, în ţara românească, procentul jidanilor, să fie de 68 ori mai mare ca acel din Anglia, unde este tot 1/400 şi unde se geme sub efectul otravei jidăneşti... dar la noi... nici nu se îngădue vaetul... ne-cum să se mai înlesnească realizarea mijloacelor de auto-apărare!...

Cele trei milioane jidani aflători în ţara românească, reprezentând 20% din numărul de 15,000.000 jidani existenţi în lume, formează cel mai numeros şi compact grup jidănesc (*prin vinovata noastră toleranţă)* deţinând forţele şi rezervele economiei româneşti, alcătuesc pătura socială supra-pusă şi au ajuns la îndrăzneala *„să ne pipăe de coarne, pentru a ne lega funia“*, transformându-ne în iloţi ai *„Statului Palestinian“*, supra-pus celui român.... condamnat prin sentinţa *„Ligei Naţiunilor“*... ce nu poate fi considerată decât ca *„Birou Special pentru Promovarea Intereselor Mondiale-Jidăneşti“* !....

...*Doamne!... Ce ne-o fi mai aşteptând!??....*

Totuşi — ori-cât de tristă ne-ar fi actuala situaţie — nu vom despera!. Vom îmbrăţişa *„sistemul cooperatist“* — în contra vicisitudinelor vremurilor — dovedit ca unicul mijloc, de bază, spre triumfare în lupta, pentru viaţă, pe calea economică!...

Mai întâi — chiar şi în cazul celei mai vitrege guvernări — se impune şi trebue să se smulgă, din mânile jidăneşti, sistemul de dominare a opiniei publice, româneşti, ce se practică prin gazete şi chiar prin şcoală!... *In acest scop — în fiecare capitală de judeţ, de urgenţă* (chiar înainte de începerea anului şcolar 1927—1928 **— fără a se împiedeca în pretextul lipsei de timp** — cursurile începându-se, efectiv, dela 26 Sept.) *trebue, ne-greşit, înfiinţată câte o cooperativă românească,* (fără nici-un amestec jidănesc), *pentru Librărie-Tipografie-Editură, la care să se grupeze toţi dascălii-librarii-tipografii, români-creştini, existenţi în judeţul respectiv.*

Pe lângă inventarul librăriilor-tipografiilor româneşti, ce s'ar capitaliza la cooperativă, se va aduce capitalul necesar, acoperit, de dascălii şi de ori-care alţii dintre românii-creştini **înţelegători ai marelui moment,** *ce va trebui să însemneze: iniţiativa emancipării pe cale economică; realizarea adevăratei independenţe, ce nu se mai poate câştiga şi menţine, numai, pa calea armelor de foc...* **In ţara românească firul directoriu trebue să se găsească numai în mâini româneşti — alt-fel; ne vom pierde... fără posibilitate de revenire!...**

Sistemul aprovizionării fronturilor nici-odată, nu trebue să fie în mâini streine!...

Capitalul ce s'ar plasa, în aceste cooperative (limitate la librărie-tipografie-editură), *nu mai încape îndoială, va renta bine. Toate cumpărăturile creştineşti făcându-se numai, dela Cooperativa Română“.*

Beneficiul naţional, moral, va fi incomensurabil — pentrucă: în sufletul tinerelor vlăstare româneşti se va fi imprimat şi hotărât sistemul de auto-apărare în contra atacurilor date, perseverent, de către otrăvitorii so-

ciali... cunoscuţi sub denumirea de „Jidani"....

Trebue, odată, să se înţeleagă şi să se ştie.... că principiul, de auto-apărarea noastră, cel mai corespunzător şi sănătos, este: *„Să nu se dea nimic la jidani şi — atunci nimeni nu va mai putea fi obligat să... primească dela jidani"*. **Jidanii — nu samână, nu prăşesc — deci nu sunt îndreptăţiţi la avere!...**

Români-Creştini!... Indepliniţi-vă dreptul şi datoria!... Nu mai tânjiţi!... Păşiţi, hotărât, cu Dumnezeu, înainte... tot înainte!!... Orice întârziere, mai mult, nu poate fi decât... fatală!!!....

*

In oraşul Ismail — prin iniţiativa unui comitet, de acord cu dl Alex. Mihailescu, Librar din Ismail — s'a convocat o adunare generală a dascălilor şi a tuturor românilor-creştini, înţelegători, pentru ca în ziua de Duminecă 28 August 1927 să se constituiască *„Cooperativa Română pentru Librărie-Tipografie-Editură, din Ismail.*

Această cooperativă va satisface toate cererile din judeţ, cu întoarcerea poştei — fiecare şcoală va fi servită ca şi cum librăria ar fi în satul respectiv — fără a se mai perde timp cu deplasările speciale.

In toate celelalte capitale de judeţ — ori-unde încă nu s'ar fi organizat astfel de cooperative — este în interesul românesc-creştin, ca Dnii Revizori Şcolari, respectivi, să binevoiască a lua cele mai grabnice şi energie măsuri — în special să folosească prilejul actualelor adunări de dascăli — pentru ca, fără întârziere să pună bazele cooperativei locale, pentru librărie-tipografie-editură. Statutele-Formular ale Casei Centrale a Cooperativelor pot să servească foarte bine. *La cerere, Inginerul V. I. Gheorhiu, din Ismail, Str. Comercială 1, cu întoarcerea poştei vă trimite dela noi formulare necesare pentru alcătuirea legală a cooperativei Dv.*

In fiecare judeţ trebue să fiinţeze câte o astfel de cooperativă. ...*Nu se poate pretinde ca vre-un judeţ din ţara românească, să rămână mai în urmă....* toate energiile româneşti-creştine trebuind să fie solicitate, cu deplină îndreptăţire, la opera de consolidare a apărării creştine....

*

Interesul general, nici odată, nu poate şi nu trebue subordonat unui interes personal!...

Egoiştii şi Trădătorii, în tot-deauna, s'au auto-expulzat din mijlocul societăţei civilizate!...

Numai trădătorii şi ne-cunoscătorii intereselor româneşti-creştine pot să mai stăruiască contra subscrierilor la Cooperativele Române de Librărie-Tipografie-Editură!...

Ismail, 19 Aug. 1927.

Pt. Comitetul de Iniţiativă,
Ing. V. I. Gheorghiu.

P. S. Cei-ce vor să-şi complecteze documentarea, trebuie să cetească cele-ce Dl Prof. Univ. I. C. Cătuneanu, a publicat sub titlurile *„Kogălniceanu în luptă cu Jidanii"* şi *„Vasile Alexandri în luptă cu Jidanii"* — a se vedea No. 19 şi No. 20 1927 a revistei *„Infrăţirea Românească"* dela Cluj, Str. Bob 7.

Spicuiri din opera lui Hajdău.

S'au scurs 20 de ani dela moartea lui Bogdan Petriceicu-Hajdău.

Naţia românească şi-a exprimat cu căldură sentimentul ei de recunoştinţă faţă de marele istoric, filolog şi literat, prin serbările comemorative dela Câmpina.

S'au ridicat glasuri autorizate, s'a scris prin ziare şi s'a propus editarea operei lui B. P. Hajdeu. Domnul Iorga, în conferinţa ţinută la serbările dela Câmpina, a propus să nu se tipărească întreaga operă alui Hajdău. Unele părţi, cele „de puţină importanţă" zice d. Iorga, trebue să fie lăsate afară.

Aici însă se pune întrebarea: Cari sunt acele părţi din opera lui Hajdău, cari vor trebui să fie sacrificate.

Am vrea să nu fie aşa, dar credem, că dl Iorga a făcut aluzie la scrierile antisemite ale dispărutului Hajdău.

Căci, Hajdău împreună cu toţi bărbaţii mari ai veacului trecut (Alexandri, Eminescu, Conta, Ghica, Kogălniceanu, I. C. Brătianu, Costache Negri, V. Boerescu, Dr Istrate etc.) — a fost antisemit. Antisemit convins.

Căci, în jumătatea a doua a veacului trecut, trei mari probleme au agitat opinia publică românească, atrăgând atenţia bărbaţilor mai de seamă ai vieţii publice din România Mică. Era chestiunea *Unirii* Principatelor, chestiunea ţărănească şi chestiunea izraelită.

Dacă cele dintâi două s'au rezolvit favorabil pentru noi Românii, ultima chestiune, cea izraelită, datorită presiunilor din afară, — s'a rezolvit în dauna neamului românesc, aşa după cum pretindea Alianţa Izraelită Universală reprezentată prin jidanul Crémieux.

Chestiunea aceasta, agitată zeci de ani dearândul, a atras în discuţie pe toţi scriitorii şi bărbaţii de valoare ai României-mici. Aceşti bărbaţi, în acele timpuri grele, când jidovimea întreagă de pe glob ne arunca cele mai infame acuze de *persecuţie religioasă* împotriva neamului lui Iuda — au ridicat glasul lor autorizat şi prin puterea cuvântului şi a scrisului lor, au arătat, că nu Jidanii sunt cei cari sufăr în ţara românească, ci din contră, Românii sunt persecutaţi, excluşi sistematic dela orice activitate economică, şi Jidanii sunt persecutorii.

Situaţia materială a ţăranului român faţă de cea a jidanului, întăria spusele acestor bărbaţi şi erau dovezi irefutabile pentru orice om de bună credinţă.

Din rândul acestor bărbaţi face parte şi B. P. Hajdău.

Nu ura pe jidovi pentru Talmudul şi harhării lor, nu-i ataca — adese foarte vehement — pentru că nu i-ar fi putut suferi din cauza înfăţişării lor hidoase şi respingătoare, ci, pentru că se îngrija de interesele şi viaţa neamului său şi de viitorul ţării sale.

Adânc cunoscător al istoriei, B. P. Hajdău şi-a dat seama, că naţia jidovească constitue un permanent pericol pentru neamul românesc şi pentru aceasta şi-a ridicat glasul, pentru aceasta a scos mai multe broşuri, în cari tratează chestiunea jidovească.

Atunci când opinia publică apuseană era câştigată pentru plângerile jidanilor, când România era socotită ca o ţară a tuturor barbariilor medievale, când nouă ni se imputa, că persecutăm pe Jidani pentrucă cred în Iehova şi învaţă Talmudul, — B. P. Hajdău se ridică împotriva acestor acuzaţiuni talmudice şi scoţând broşura *„Istoria toleranţei religioase în România"* la 1868, dovedeşte, că naţia românească a fost cea mai tolerantă naţie din Europa în toate timpurile, — în evul mediu, când în Anglia şi Franţa Jidanii erau jupuiţi şi aruncaţi în căldări clocotitoare, şi cu atât mai mult este tolerantă în timpurile moderne. — Dealtfel într'o carte apărută la

Paris la 1869, sub titlul „La question des israélites en Roumanie", găsim următoarele la pag. 19: „*Indrăznim să afirmăm, fără frica de-a fi desminţiţi, că după Statele-Unite ale Americei, România este astăzi, prin excelenţă, ţara celei mai complete toleranţe religioase, singura ţară asupra căreia umbra sinistră a persecuţiei religioase n'a planat nici când*".

Hajdău respinge cu puternice argumente însinuările calomnioase ale Alianţei Izaelite Universale şi invită pe reprezentanţii Apusului, să cerceteze întâiu chestiunea şi după aceea să-se pronunţe şi să dea sentinţe, căci Românul — după mărturia rabinului Beniamin de Tudela, — zicea Jidanului „frate", „tocmai în acel secol, în care Francezii şi Englezii, ce ne aruncă astăzi în obraz acuzaţiunea de netoleranţă religioasă, *credeau că nu este destul să ia pielea Jidovului*, ci mai trebuia încă ca subalternii să-i mai ia şi maţele" (Pg. 77). Ba ce e mai mult. Bandiţii români ucideau pe Greci până când pe Jidani îi pândiau numai. Căci, „*Jidovul şerpuia cu umilinţă la picioarele celui mai tare şi Românului i-se făcea milă de atâta ticăloşie*" (Pg. 78)

Hajdău, dupăce arată o serie de fapte, dupăce citează o seamă de mărturisiri, jidoveşti chiar, pentru a dovedi că nici nu poate fi vorba de persecuţie religioasă în ţară la noi, — spune: „Judece acum oricine, dacă Românii persecutau pe Evrei, sau mai bine Evreii pe Români" (Pg. 86).

In „*Epilogul*" scrierii sale, Hajdău spune la pag. 91: ...Ce ne împinsese a lua peana în mână este anume faptul cel ardinte a 500.000 de Jidovi, *năvăliţi în România cu tabere întregi*, bărbaţi, femei, pisice şi purcei, *curat ca imigraţiunile cele imense ale barbarilor asiatici din evul mediu, desigur nu pentru a cere dela noi o toleranţă*, pe care din graţia cerului nici acum nimeni nu le-o mai refuză!

„*Nu este nici de cum chestiunea despre credinţa acestor venetici*: d'ar fi ei Creştini, idolatri sau budişti, tot una!

„*Este destul de a constata monstruositatea unui element cu totul străin, ce vine a se suprapune de-odată peste elementul românesc*, într'o proporţie atât de spăimântătoare, încât vedem astăzi un Jidov la 4 Români şi suntem pe cale de a avea mâine 4 Jidovi la un Român!

„Statelor occidentale le dă mâna de a ne taxa pe noi de barbari, de sălbatici, de antropofagi, deoarece în Franţa, în Anglia, în Germania, toată poporaţiunea izraelită este de-abia ca o picătură semitică într'un ocean european, fără ca să mai vorbim că acolo naţionalităţile sunt deja consolidate, pe când a noastră se află într'o stare fluidă, aşteptând cu bătăi de inimă, ca viitorul să-i dea o formă precisă.

„*Providenţa osândi neamul lui Izrail a rătăci împrăştiat pe toată suprafaţa globului pământesc, pedepsind astfel nu atât pe el însuşi, precum pe acei asupra cărora se revarsă acest potop al Palestinei.*

„*Ei bine: este oare just de a insista, ca buba întreagă să-se concentreze şi să spargă pe frumosul corp al României, în loc de a se întinde în nişte doze nesimţite în toate direcţiunile, dela un pol până la altul, după cum a vroit-o decretul Destinului?*".

„Vom primi şi noi atunci cu abnegaţiune partea câtă ni se va cuveni nouă din suma totală a acestui biru de ospitalitate; însă *nu vom consimţi nici odată de a plăti numai ţara noastră pentru toată lumea!...*". (Pg. 91,92).

Hajdău îşi termină studiul, spunând încă odată, că nu luptă „împotriva Talmudului, contra rabinilor şi contra sinagogei", ci contra cămătarului, negustorului şi cârciumarului jidan.

*

Intâmplarea a făcut ca să dăm şi peste o altă broşură alui Hajdău, datând dela 1866, sub titlul: „*Industria Naţională, industria străină şi industria ovreiască faţă cu principiul concurenţei*".

Din această broşură ne mărginim să reproducem unele părţi, numai. La pag. 30, Hajdău spune: „*Ceea ce-i deosebeşte de toate neamurile, făcându i una din cauzele dezordinii economice a ţărilor, în inima cărora se furişează, este hidoasa cununie a trei calităţi negative:*

1. Tendinţa de a câştiga fără muncă;

2. Lipsa simţului de demnitate;

3. Vrăşmăşia contra tuturor popoarelor.

I. „Din toate popoarele europene, numai Ovreii ne prezintă spectacolul unui *neam întreg de zarafi şi de prăvăliaşi.*

Ei mai nu muncesc.
Ei mai nu produc.
Dar ei câştigă.

„...din îndată ce Iudaismul se strecoară într'o naţiune... ţara se metamorfează în următorul tablou:

Pe planul I:

Cei mulţi — leneşi;
Cei leneşi — bogaţi;
Cei bogaţi — Ovreii.

Pe planul II:

Cei puţini — muncitori;
Cei muncitori — săraci;
Cei săraci — creştini!
— — — — — (pag. 32).

II. La pag. 33, Hajdău spune: „Numai Ovreilor e necunoscută ruşinea, gingaşa oglindă a simţului de demnitate".

La acest loc, credem nimerit a reproduce următorul pasagiu din „La question des iraélites en Roumanie": „Obişnuiţi a se supune întotdeauna şi nici când să poruncească, ei au sfârşit prin a pierde în mare parte acest sentiment al demnităţii personale care inspiră curajul, aşa fel încât laşitatea a devenit astăzi aproape un semn caracteristic al rasei lor". (Pg. 11.)

Trecând mai departe, Hajdău spune:

„Bătându-şi joc de respectul altora, Jidanul întroduce frauda în toate: Rachiul e otrăvit, măsura e falşă, marfa e putredă....

„Bătându-şi joc de respectul altora, Jidanul se îngraşe în specule, oprite de legislator sau desaprobate de conştiinţa popoarelor: uzură, contrabandă, prostituţiune....

„Bătându-şi joc de respectul altora, Jidanul împrăştie în juru-i sămânţa corupţiunii: bancrută, şpionaj, mită....

„Bătându-şi joc de respectul altora, Jidanul se usucă în sgârcenie şi mucezeşte în murdărie!...

„Şi-apoi, administraţiunile, chiar cele mai bune, sunt neputincioase contra perfidiei iudaice, căci *legile pot pedepsi pe unii indivizi criminali, dar crima unui popor niciodată.* (Pg. 33).

III. „Numai Jidanul nu se face patriot! Numai Jidanul nu-şi uită sângele! Numai Jidanul repetă în toate locurile, invocând numele lui Dzeu, ingrata rugăciune synagogală: „la anul viitor d'aşi fi în Ierusalim!" — *socotind ţara, din pânea căreia se hrăneşte, ca o simplă staţiune de călătorie, unde se opreşte pe o zi sau două, până ce despoaie pe inocenta gazdă* şi apoi îşi urmează înainte drumul, vânând după o pradă mai ne'ncepută!... (Pg. 34).

Acestea sunt cuvintele pe cari le-a spus Hajdău la 1866, acum 61 de ani. Şi Hajdău n'a făcut antisemitism pentru ca prin aceasta să-şi

acă reclamă, să cucerească situaţii. Hajdău, cunoscător al istoriei, era convins că neamul jidovesc este un pericol serios pentru România şi pentru aceasta a făcut el *antisemitism*.

Cei 20 de ani, cari s'au scurs dela moartea lui, n'au fost în stare s'arunce uitarea peste scrisul lui şi generaţii de generaţii vor sorbi adevărul operei sale adăpându-se continuu ca dintr'o fântână plină de viaţă. Căci el, împreună cu ceilalţi scriitori ai veacului trecut, n'a fost un profitor al situaţiei, ci creatorul situaţiei. Prin scrisul lor, au dat alarma, şi chestiunea jidovească va rămânea veşnic deschisă.

Iş. Gligorescu.

urmare şi o firească complectare a celor de atunci înfăptuite, — prin lucrări nouă în ordinea tehnicei şi a muncei intensive în domeniul progresului real al pulsului vremei.

Planurile unor uriaşe lucrări în curs pentru sudul Italiei şi regiuni încă ne exploatate — concepute cu sute de ani în urmă de Dogii Veneţiei, au fost reluate în studii şi în deaproape cercetare de consiliu de iscusiţi ingineri şi maeştri arhitecţi sub directiva şi presidiul Ducelui.

Şi ceia ce secoli de arândul a apărut ca o imposibilitate materială, s'a pus în executare sub mâna de fer, a gigantului orânduitor de legi şi de muncă constructivă.

Oraşe şi drumuri ş'au reînoit, isvoare noui de energie mecanică şi-au ramificat şi inmulţit reţelele pe întregul sol a Italiei. Instituţiuni în materie financiară, organizaţii bancare şi asociaţiuni naţionale de sindicalism muncitoresc, manuali agricoli şi industriali, mănunchiuri de intelectuali în sfera sanctuarelor de ştiinţe şi al funcţionarismului organizat şi de Stat, comerţul intensificat în proporţii uimitoare, toate acestea la olaltă şi-au legat firul de activitate — într'o desăvârşită unitate ca într'un uriaş lanţ, ale cărui inele se menţin şi se întretae.

Aceste diverse profesiuni de natură vie şi de productivitate economică în vastul laborator al muncii neîncetate şi oneste — înlăturând lenevia şi vagabondajul — cu tot concertul de viţii — şi luxuriante nulităţi, concură la prosperitatea Italiei mândre şi cu aceasta paralel şi înviorător la progresul real al umanităţei şi al vrednicei civilizaţii creştine.

O adevărată revoluţie, a celei mai superioare şi tainice laturi a sufletului ce înduioşează şi ridică pe om, înfrăţind simţămintele.

O armonie ce tinde în a umaniza spiritul, spre a covârşi prin forţa lăuntrică oscilaţiile luptei pentru adevăr şi *dreptate* în cruda realitate a vieţii.

O imensă estindere a bunului sufletesc ce să confundă în totalitate cu geniul propriu al naţiunei şi al spiritului ordonat şi gata de sacrificii pentru interesul superior al patriei.

Şeful şi autorul fascismului italian, ca şi preţioşii săi colaboratori nu văd în doctrina luptei ce o duc decât un ideal.

Idealul plin de credinţă şi de avânt al tineretului italian şi al spiritului lor revoltat cu toată puterea

Acţiunea fascistă în guvernare.

Cu uimitoare precizie şi neîntreruptă însufleţire, distinsul bărbat politic al frumoasei Italii, îşi desfăşoară fără răgaz, vastul program de muncă, în definiţia doctrinară a fascismului.

Ca un regulator al spiritului practic, premierul Benito Mussolini, atrage în jur energii viabile, apărând cu îndârjire noţiunea de patrie şi respectul religiunei în forma de Stat — *celei nouă corporativă* — către care se îndreaptă toate puterile unite ale naţiei.

Şi în grija ce o exercită pentru treburile obşteşti, ridică concepţia politică a responsabilităţei până la misiunea apostolică a *artei de a guverna*.

Inaintea marşului spre Roma, întrebat de cineva ce voeşte să facă, răspunde hotărât: *Să guvernăm*.

Şi mai târziu când întră în acţiune declară:

„A guverna este o teribilă nevoie“.

„Acela care guvernă este supus ca şi unei ciocăniturі zilnice, dela primele clipe ale dimineţei, până târziu, în noapte.

„Acela care guvernă simte bătând in inima sa, inima unui popor“.

Astfel a înţeles şi înţelege, însemnătatea conducerii şeful guvernului italian, care îşi asumă înspăimântătoare răspunderi faţă de viitor şi de poporul frate.

„O mişcare de grandoare istorică, nu rezultă din o adunare de numere ci este creiată prin o voinţă“, sfârşeşte elocvent temutul bărbat, în discursul rostit cu prilejul congresului dela Roma, ţinut către toţi primarii municipiilor din Italia.

O mărturisia cinstit şi senin, că prin curajul şi voinţa unui neam, care ştia să-l urmeze în clipa prielnică a putut închega o mişcare naţională şi a brăzdat în mod genial — prin stăruinţă şi directivă luminată, palonarea punctelor de orientare, în spre un grandios destin şi strălucit viitor al ţărei sale întregite.

Şi după o esperimentare în câmpul de rigidă activitate, putea privi cu o satisfacţie adâncă, la un crez şi un început în structura socială, la o eră de premenire sufletească sub flamurile drapelului fascist *„suverană creaţie politică a lui — Benito Mussolini“*.

Marşul spre Roma şi formarea guvernului *Mussolini* — va rămâne, scrie francezul Eugen Marsan, în mod hotărât — în istoria lumei, ca un Capo de operă al artei politice“.

Premierul Italian, fără îndoială rămâne şi în această acţiune, unicul şi *Rara Avis*, un organizator neîntrecut care şi-a atras dela început admiraţia şi dragostea poporului.

Din prima clipă, a fost înconjurat cu entusiasm şi fără şovăire de un tineret intelectual cu elan de jertfă şi dornic de muncă. A fost urmat în luptă cu dragă inimă şi voie bună.

Fu sprijinit în regenerarea patriei în mod ferm, de cei mai aleşi fii din aristocraţia inteligenţei, de cei mai idealişti şi neclintiţi ostaşi ai naţionalismului curat italian.

La chemarea sa, a alergat cu tot sufletul întreagă studenţimea universitară italiană, şi toţi acei credincioşi soldaţi din elita intelectă, cari în tranşee simţiseră amarul crudului războі şi se înfrăţiseră în suferinţa luptei, contra duşmanului secular pentru restabilirea naturalelor fruntarii şi întărirea marei Italii.

Vraja şi puterea fascismului italian residă în profunzimea sufletului naţional, în vioiciunea şi în disciplina morală, în propria individualitate, în crezul măreţ al tradiţiei romane şi al patriotismului de sacră comuniune, în iubirea de ţară, Rege şi de neam şi ca o apoteoză a încoronărei şi în frumuseţea ideală a cultului religiunei creştine.

Fascismul e aidoma reflectului marilor evenimente din trecut ce au determinat anume epoci în viaţa popoarelor, asemuit în genere, cu renaşterea evului de mijloc italian. O

unui materialism sufocant.

Şi o socot aceasta, intuitiv şi de profundis — ca o nouă religiune a timpului, aportul adus ceas de ceas în patrimoniul muncei sociale şi a aspiraţiunilor naţiei de către fascele reunite într'o legătură strânsă de sentimente.

Activitate fecundă a fascelor împrăştiate pretutindeni, unde o inimă de italian bate, fie pe pământul strămoşesc, fie aiurea în lumea largă, nu reprezintă decât un tot *„Fascismul"* — aspru şi însufleţitor catichism. O stâncă granitică peste care valurile internaţionalismului roşu cu tovarăşile asociaţiuni francmasonice nu pot trece.

Ca într'un temptu de reculegere al sufletului naţional — Fascismul — prin curate închinări aduce prima de recunoştinţă şi veneraţie eroilor patriei — cult străvechi şi într'un imn de slavă, înalţă în rugi inimile lor smerite dar viteje, creştinismului evanghelic, isvor al moralităţei şi iubirei de oameni.

Şi după cum zice istoricul ştiinţific al fascismului — *Vietro Gorgolini*:

„Fascismul deschide drumul tuturor progreselor, tuturor iniţiativelor, tuturor formelor celor mai equitabile, tuturor inteligenţelor ierarchizate, talentelor şi *caracterelor*".

„El a împedecat de a se smulge din inimi tot ceeace în curs de secoli a făcut gloria Italiei. El a păstrat cele trei culori pe cari generaţii eroice le-au purtat pe câmpurile noastre de bătălie".

Cu certitudine deci, o glorie neperitoare care reînvie prezentul şi se ridică ca un nesfârşit val de lumină, dintr-un trecut de veacuri al măreţului popor, ce stăpâni lumea antică.

Şi taina unor asemeni inspiraţiuni şi revelaţii de înalte chemări civice şi orânduiri sociale — *în domeniul naţiunei*, — nu se putea plămădi decât în sânul unei civilizaţiuni milenare *„în Italia pământului clasic al libertăţilor"* — în Italia de azi regină şi îndrumătoare de popoare.

Craiova, 1927.

Tudor Ionescu.

Buruiana a năpădit ogorul.

— Pentru Dl Ministru al sănătăţii —

— Dacă ar citi toată lumea Monitorul oficial, ar rămâne încântată ce de doctori fabrică universităţile noastre şi deci cum se va transforma în chip miraculos higiena şi toată starea sanitară la noi. Aceste anunţuri, dacă în prima lor parte, adecă acolo unde vesteşte înmulţirea doctorilor ar fi o binefacere, un adevărat dar dumnezeesc pentru noi, a doua parte de sigur că va schimba încreţitura de veselie din colţul gurei, pe o strâmbătură de scârbă şi dispreţ citind că aceşti doctori, ce şi-au susţinut cu succes teza de doctorat, se numesc Iţic sin Aron, Naftule Goldemberg, Ghidale Iţicovici. etc, etc. şi tocmai la urmă de tot, căutând prin nesfârşita înşiruire de nume, dai şi peste unul ce-l cheamă „Vasile"; satisfăcut oarecum, că după atâtea nume usturoiate şi de departe mirositoare a petrol nerafinat găseşti şi unul neaoş românesc, te grăbeşti să-i citeşti întreg numele trimiţindu-i în gând, de departe o felicitare frăţească, — când colo, pe când cititorul îşi făcea aceste iluzii, fiind mândru oarecum că trăind în ţară românească, universităţile româneşti mai scot din când în când şi câte un doctor pământean, ce să vadă, crudă desiluzie, pe Vasile al lui îl chema şi Davidsohn.

Restul vă închipuiţi.... a aruncat cu amărăciune Monitorul oficial, departe.... de el.

Gânduri negre, gânduri de îngrijorare pentru viitorul acestui neam viguros, plin de sevă, dar năpădit de buruiana jidovească, l'au început să-i năpădească mintea...

Se gândea cu groază la satele noastre sărăcăcioase bântuite de diferite molime, ce aşteaptă ca un dar dumnezeesc să le calce şi lor pragul un „doctor".... In fine îl vor avea. Se va prezenta Davidovitz, Jacobsohn, Iţicovici, cu pantalonii cârpiţi, ghetele scâlciate şi lacom de arginţi, să aducă lumină şi să combată molimele bietului sat uitat până atunci de Dzeu şi de oameni.

Poporul în suferinţă, desigur îl va primi cu braţele deschise, ca pe un trimis alui Dzeu, crezând că cu sosirea „doftorului" vor scăpa de toate relele, molimele vor dispare ca prin minune....

Doctoraşul circumcis este chemat în adevăr pe la diferiţi locuitori, unde unuia îi este bolnav copilul, altuia nevasta, altuia un bătrân; unuia îi dă sare amară, altuia chinină, aspirină, ca orice doctor la început, care acolo unde nu poate pricepe adevărata boală, scapă de pacient prescriindu-i o chinină sau o aspirină. Natural, toate acestea, doctoraşul nostru le dă cu dărnicie, căci nu-i dela el ci din dispensarul statului, prevăzut cu tot felul de medicamente, strict necesar de prim ajutor.

Şi astfel doctoraşul, odată înfipt în inima satului, îşi inaugurează cariera chemat fiind toată ziua pe la pacienţi. Stă şi se miră el, cum de-a auzit că sunt „dija" doctori pe la oraşe mari, cari n'au clientelă şi el, să nu fie de ochi, într'un prăpădit de sat are atât de lucru, încât nu poate dovedi.

Şi odată cu acest gând îi vine şi un altul; dacă soarta l'a avantajat aşa de mult pe el — demn urmaş al lui Iuda — dece el să nu profite. De ce să dea el consultaţii gratuite lui badea Dumitrache, când şi aşa omul i-ar da cât i-ar da, numai să-şi vadă băiatul sculat din pat; şi apoi ce păcat ar face el dija, la urma-urmei, dacă ar lua dela un „goi". — Dar medicamentele din dispensar, oi vei, ce mai comoară nesecată; pe el nu-l costă nimic, sunt date de stat, însă aceasta n'o ştie şi badea Gheorghe.... Şi uite-l pe doctoraşul perciunat şi cu „pruvulie" gata.

Clientelă are berechet şi ce de mai boli inventate, cum n'au mai auzit bieţii oameni neam de neamul lor

Intr'o zi se prezintă la el, un biet pădurar cu soţia bolnavă.... Perciunatul examinează, întoarce pacienta şi pe-o parte şi pe alta şi la urmă, foarte grav, declară că este condamnată să moară, de oarece are cancer, însă, dacă vrea să cheltuiască s'o ducă la Bucureşti....

Mai era vorbă, ce n'ar fi făcut bietul om ca să-şi salveze soţia — mamă a 4—5 copii — care după „doftorul" satului, era condamnată la moarte — caută iute căruţa şi porneşte-o, în culmea desperărei, către Bucureşti. In acest timp, doctorul nostru foarte radios într'un cerc de prieteni, declară, frecându-şi mâinile ca după un gheşeft reuşit, că astăzi dija a descoperit un caz extraordinar de cancer....

Trec cinci, şase zile şi întâlnesc pe pădurar ce se întorcea cu soţia sănătoasă tun şi'l întreb de resultat: „Apoi, zise el, mi-au spus doctorii mari de acolo, să-l scuip în ochi pe al nostru, căci nu ştie nici cât o babă descântătoare". — A plecat

murmurând şi în mintea mea s'au format aceleaşi reflecţii triste pe care le am ori de câte ori citesc câte o pagină întreagă de asemeni doctori. — Acesta-i un caz izolat numai, fără a mai vorbi de numeroase alte năzbâtii de necrezut.

Aşa, doctorii în credinţa lui Iuda nu ştiu ce este secret profesional. — Am văzut un biet învăţător pe care nenorocirea l'a adus în cura unui astfel de doctor şi pe care a doua zi îl ştia tot satul unde era dascăl, ce fel de boală avea — bine înţeles imaginată de zelosul doctoraş.

Totuşi el îşi face afacerile; în „pruvulie" — dispensarul Statului de unde trebue să se împartă medicamente absolut gratis — are slavă Dlui, marfă de „vunzare" berechet căci i se trimite regulat dela centru marfă nouă în urma rapoartelor sale.

După o lună îşi schimbă pantalonii cărpiţi pe o pereche de haine ultimul jurnal, şi ghetele scâlciate pe o pereche de pantofi lac. — Şi de ce n'ar purta omul, când are de unde. — Se duce la badea Ion, pe copil îl doare capul, îi dă o chinină şi el deja a făcut o afacere de una sută lei. — Il mai cheamă şi badea Costache, uite altă sută şi aşa se fac afaceri. — Nimeni nu vede, nimeni n'aude, nimeni nu suflă nici un cuvânt el e mulţumit, marfă are berechet şi comerţul saltă mulţumitor; numai molimele din sat, contrar aşteptătorilor nenorociţilor locuitori, nu se mai termină, ba din contră pare că cresc, mereu, căci ce e prost doctorul să-şi astupe singur izvorul nesecat.

Iată ce-ar trebui să ştie cei mari, dela centru, unde se învârt atâţi inspectori ce primesc numai diurne şi lefuri grase. Către ei ni se îndreaptă gândul în ceasul a 12-lea când deabia mai răsuflăm. — Nu e nevoie să dau nume şi localităţi, ci e nevoie numai de bunăvoinţa Dlor, de dorul acestor Dni inspectori şi cârmuitori de a-şi vedea neamul din care s'au ridicat, sănătos şi viguros nu ca acum pe mâna unor perciunaţi — doctori ce le exploatează neştiinţa şi suferinţa în chipul cel mai neomenos, căci aşa le impune talmudul.

Zic, dacă au acest dor de bine pentru neamul românesc, să roşiască atunci când încasează acele diurne grase stând degeaba, şi să se hotărască aşa într'o bună zi şi luând trenul aşa la întâmplare să descindă în ori care sătuleţ, unde în special e un doctor jidan şi se va convinge de cele spuse în aceste rânduri. — Zic, încă odată, nu e nevoie de nume şi localităţi, s'o i-a aşa la nimerite, buruiana şi-a întins rădăcinele pretutindeni şi vor găsi asemenea speculatori ai suferinţelor omeneşti.

In special aceste rânduri se adresează Dlui Ministru al sănătăţei publice un om capabil, integru şi care de sigur se interesează mult de soarta acestui neam.

Noi aşteptăm, nu fără încredere însă.

Gh. Pruteanu.

DIN ŢARA MOŢILOR

Din mişeliile Jidanilor.

— Datorii pe băutură la Jidani, şi alte înşelătorii jidoveşti —

I.

O mare bucurie au simţit locuitorii satelor din jurul muntelui „Vlădeasa" în toamna anului 1918, când au putut răsufla liniştiţi, nerămânându-le printre ei nici un jidan.

Bucuria aceasta n'a fost de lungă durată, deoarece o parte din jidani s'au reintors pe satele de unde au fost huiduiţi, iar o parte s'au stabilit în târguşorul Huedin, comună mare ungurească, care e centrul satelor româneşti dela munte şi care, azi a devenit o adevărată *pepinerie jidovească*. (Aici, au cea mai înaltă şcoală a lor din ţară, ba vin studenţi de ai lor şi din străinătate, de-'şi complectează studiile).

In acest târguşor s'au pus jidanii noştri pe muncă, au mai deschis încă câteva mari depozite de spirt pe lângă cele existente, apoi în satele în care n'au fost jidani, au prins în mrejele lor câte un nenorocit de cârciumar român, căruia au *început* a-i da beuturi pe datorie, dându-i mereu fără să-i ceară nici un bănuţ, până i-au dat de câteva zeci de mii de lei.

Nenorociţii de cârciumari la rândul lor văzând cât de uşor se primeşte beutura dela marile depozite, au vândut şi ei sătenilor tot pe datorie fără să le mai pomeneacă de plată.

Jidanii depozitari, văzând că şi-au ajuns scopul, căci cârciumarilor li-e imposibil să-şi plătească datoriile pentru beuturi, i-au somat să-şi achite datoriile şi deoarece le era imposibil, au fost daţi în judecată. De aici au început apoi zile amare, atât pentru cârciumari, cât şi pentru consumatori. Cârciumarii la rândul lor şi-au somat clienţii să le plătească din cont. Din cauza crizei financiare ce domneşte în general, le-a fost imposibil să plătească. A început adevărata ruină pe sate. La mulţi cârciumari toată bruma de avere ce au avut, e cuprinsă la Cartea funduară pe numele cutărui „Şloim" din Huedin.

Tot asemenea li s'au întâmplat şi consumatorilor. Cârciumarii strânşi cu uşa de depozitarii de spirt, au strâns şi ei pe clienţii lor. Cunosc cazuri unde ţăranii datorează cu 4—6000 lei, numai pentru beutură, pentru care sunt daţi în judecată. Apoi ca să vedeţi urmările judecăţii pentru datoriile din beutură, e destul să amintesc, că un ţăran a plătit, ieri Dlui Dr. Colesar advocat în Huedin suma de Lei *9857*, spese de proces, în urma cumpărării de rachiu pe datorie.

Reprezentanţii naţiunei au datoria să-şi ridice glasul lor în Parlamentul ţării, să ceară cum au cerut deputaţii din Germania, o lege prin care să se oprească achitarea datoriilor provocate din consumarea beuturilor spirtuoase.

I. Tot în târguşorul Huedin vama comunală a fost arândată, după cum era şi firesc, la jidani... Consiliul comunal a întocmit un tarif fix, după care să se incasseze vama, însă ei din prima zi, s'au abătut dela acel tarif.

A fost stabilit pentru:

1 vită mare	2	lei. Ei au incasat	4 lei
1 car cu lemne	3	„ „ „ „	10 „
1 oaie . .	0·50	„ „ „ „	1 „
1 buc. lână	0·50	„ „ „ „	2 „
1 găină . . .	0·25	„ „ „ „	1 „

şi aşa mai departe, până ce vrednicul primar din Mănăstireni, dl *George Ghiţă* a observat obrăznicia vămaşilor perciunaţi, contra cărora a făcut cuvenitul denunţ, pe care l'a înaintat Consiliului comunal, care a luat măsurile cuvenite, aşa că la târgul de ţară ce s'a ţinut în susnumita comună, în zilele de 1 şi 2 August a. c. s'a incasat de către toţi vămaşii numai taxele regulate. Noi însă nu ne mulţumim numai cu atât: cerem celor în drept să înceapă contra susnumiţilor jidani o anchetă, să se stabilească de când incassează taxe ilegale, iar taxele ce le-au incasat mai mult, să fie obligaţi a le restitui comunei, iar comuna la rândul ei, să le verse în fondul şcolar al comunei, de unde să se ajute în special Şcoala de Arte şi Meserii, — care se luptă cu cele mai mari greu-

tăţi şi care şcoală e absolut necesară jurului acestuia. Aceste sume s'ar ridica la câteva sute de mii lei. Intr'o singură zi de târg se spune, că s'au incasat, diferinţa taxelor ilegale, peste suma de zece mii lei.

Din cele de mai sus se vede limpede cum „Fii poporului ales" se răsbună mai ales pe acei „goimi" din Munţii Apuseni, cari au voit să scape de ei la toate ocaziile, începând de pe timpul lui Horia, până în zilele noastre.

De aceea, toţi bunii români, să examineze toate afacerile acestor hiene nesătule, fiindcă prea puţine afaceri curate fac. Iar acei români cari ştiu fărădelegile lor şi nu le dau în vileag, sau umblă de le muşamalizează, acei români nu sunt vrednici de numele ce-l poartă.

Ioan Potra.

Din ticăloşiile poliţiei româneşti.

— Perciunaţii reîncep... —

Scena se petrece la Băile Ocna-Sibiului, în seara zilei de 23 Iulie a. crt., în grădina Negulescu.

Ţaaal!.. Ţaaal!.. Plata, îu dija vreau să plec.

— Gălăgiosul, un jidan cu numele de Volian (Nornea) gazetar la „Lupta", prototip din neamul lui Izrael, cu nasul încovoiat, cu figura hidoasă, înconjurat de balabusta-i cât o balenă şi o numeroasă familie: ziua se lefăeşte, sfidător, prin parcul băilor, iar seara înşală buna credinţă a şef chelnerului Ştefan Şloser dela restaurantul Negulescu, unde ia masa de obicei.

— 2 ori creer panè, două ţuici... Aveţi, mă rog, şi o paramură de peşte!

Iu, ce eşti nebun?

— Mă rog, aveţi!

Segălică cel mic, având mâncări la limbă, nu se poate stăpâni:

— Tatilii, papaa!.. îu dija am mâncat şi peşti mici...

— ?!...

— Ei, dacă este aşa eu n'am comandat, dar plătesc.

Când a fost vorba să plătească o jumătate Kgr. cu vin şi un sifon mare, a spus un sifon mic.

Aveţi un sifon mare, îi răspunde şef chelnerul.

— Da ce, trăbue să spun eu tot, tu nu vezi ce a fost, chiorule, că acuma îţi cârpesc una!

Şef chelnerul, jicnit, a insistat ca jidanul să'repete cuvintele de insultă, dar el temându-se de urmări, a căutat să devieze dela subiect.

Atunci, şef chelnerul pierzându-şi calmitatea a replicat: Ce crezi că mi-e frică de un jidan? Imediat te dau afară! In fiecare zi m'ai înşelat cu cât 20—30 lei la o masă; eu trebuia să fi venit cu un milion aici dacă fiecare ar face la fel!

— Ce iu dija sunt hoţ? Am să aduc poliţia, să te învăţ eu!..

La o altă masă o jidancă s'a ridicat să-i ia apărarea jidanului, începând să „pledeze" în gura mare.

Intre timp jidanul, neţinând seama de publicul consumator, a început să verse nişte cuvinte murdare, imposibil de reprodus, aplicând o lovitură de baston şef chelnerului, care luând un scaun din apropiere a căutat să se apere.

Profitând de învălmăşeala produsă, jidanca cea cu „apărarea" s'a făcut nevăzută, lăsând pe şef chelnerul în pagubă de 100—200 lei, costul consumaţiei din seara aceia.

Intervenind patronul, scandalul s'a terminat pentru moment. Jidanul însă s'a dus pe terasa restaurantului Băilor Statului şi aşezându-se la masă cu dl Bucholţzer, şeful poliţiei locale, a făcut caz şi-a convins să-şi trimită agenţii ca să ridice pe şef chelnerul, Ştefan Şloser.

Comisarul Morariu şi comandantul de sergenţi, Droc, au plecat la moment să execute ordinul.

Cei doi agenţi ai forţei publice, odată ajunşi în grădina Negulescu, au căutat să ridice cu forţa pe nevinovatul şef chelner.

Atunci însă s'a produs un incident neaşteptat: publicul românesc pătruns de sentimentul dreptăţii şi cu sentimentul naţional nealterat, profund jicnit de cele petrecute şi văzând desnodământul incidentului cu jidanul, a reacţionat protestând în umanimitate contra ridicărei cu forţa a şef chelnerului.

Agenţii forţei publice s'au retras, raportând cazul, iar a doua zi poliţaiul Bucholtzer a citat în cabinetul său pe şef chelnerul, Ştefan Şloser pentru a-i dresa acte.

Iată unde am ajuns după cartelul electoral al jidanilor lui Dr. Filderman!

Până când aceşti paraziţi vor stoarce vlaga acestui popor blând şi îndelungrăbdător?

Români, uniţi-vă şi România Mare va fi a românilor şi va deveni tare şi temută, atunci când fiecare bun român va avea ca deviză: Hristos, Regele, Naţiunea!

Amos Moga
student în ştiinţe de Stat

Alegerile comunale. Alegerile comunale din anul acesta nu fac decât să ne arate odată mai mult, că oraşele ţării sunt complect înăbuşite de elementul jidovesc, suprapus celui, românesc. Pretutindeni, în oraşele Basarabiei, Bucovinei şi Moldovei, consiliile comunale sunt împestriţate cu nume, cari se termină în „berg", „vici", „ştein" şi „man".

Redăm mai jos exemple pentru ilustrarea spuselor noastre. Astfel, la Buhuşi, liberalii nu şi-au uitat de jidani nici cu ocazia acestor alegeri comunale. Iată numele prea cinstiţilor consilieri jidani! *Gramuh,* rabinul *Roller, C. Haimson* şi *Herman Kohn.* Restul de 7 membrii, sunt români. Numele lor nu interesează pe nimeni.

Alt caz. In vederea alegerilor comunale din Cernăuţi, liberalii au încheiat iarăş pact cu „gunoiul pământului", cum le spunea un cunoscut scriitor jidanilor şi au format „blocul cetăţenesc".

In urma alegerilor, făcute la 4 Septemvrie, lista naţional-ţărănistă a întrunit 585 voturi, lista socialistă 3608, iar lista liberală! (blocul cetăţenesc") 4281 voturi.

In urma acestui rezultat, lista liberală a primit 24 locuri în consiliu, iar cea socialistă 6 locuri.

Iată lista „blocului cetăţenesc" dela Cernăuţi:

Brandmand Arnold, Dr Kohbruss Alfred, Dr Wender Neuman, Dr Leboton Alois, Dr Schnee Iacob, Dr Lang Franz, Dr Gläsner Alfred, Dr Menczer Markus, Tress Petor, Kupzanko Alexandro, Weber Iuliu, Schwab Friederich, Grill Elias, Dr Bubel Iacob, Roll Aron, Sidak Jozsef, Kosniski Franz Xaver, Mesehel Hermann, Gutherz Emil, Ienker, Rudolf Friedrich, Schäfer Beno, Jellinek Adalbert, Hnida Hnidenicz Onufrei, Gasperski Ladislaus şi Gerbel Maximilian.

Aceştia sunt candidaţiii pentru consiliul comunal din Cernăuţi, aceştia sunt aleşii capitalei Bucovinei.

Numele jidoviţilor ni este scârbă să-l reproducem şi nu merită decât deplinul dispreţ al oricărui Român conştient.

Guvernul liberal pe lângă întroducerea în parlament a celor 8 reprezentanţi ai jidovimei, şi-a încărcat încă odată sufletul său negru, dând oraşelor ţării o administraţie eminamente străină. Din acest consiliu, compus „din toate neamurile", cum spunea ziarul liberal, lipsesc Ţiganii. Aceştia oare nu sunt cetăţeni ca şi Jidanii? Să ne răspundă cei vizaţi!

*